

ligefrem en blot Omredaction og er en Følge af det nys omtalte Endringsforslag, og hvorved jeg ikke skal opholde mig saa lidt som ved de øvrige af sig selv formeentlig indlysende Forslag til denne Paragraph.

Herrild: Naar man skal opføre en Bygning og man saa ikke faaer Grunden rigtig godt lagt, saa er det slet ikke godt at faae Bygningen saaledes indrettet, at den kan blive baade solid og beqvem; dette gjaelder ikke alene om et Huus, som man bygger, men det gjaelder ogsaa om andre Ting, som man vil indrette, og navnlig troer jeg det tør finde sin Anvendelse, naar man skriver en Lov, at det da er af megen Vigtighed, hvorledes det, som er Hovedfundamentet for Loven, bliver stillet fra Begyndelsen. Ifølge det Standpunkt, hvorpaa jeg eengang er blevet stillet med Hensyn til denne Sag, saa kan jeg ikke andet end ansee det for mindre heldigt, at man ved § 7 kom til det Resultat, som vandt Majoriteten for sig her i Salen igaar, og det navnlig fordi jeg, som jeg igaar tillod mig at bemærke, troer, at naar man gennemfører Loven i sine Conseqventer som Følge deraf, saaledes som allerede er antydet af den ærede Ordfører, da vil Loven ikke komme til at vise den velgjørende Virkning, som den under andre Omstændigheder kunde. Et Hovedpunkt i Loven, næst efter det, der blev afgjort igaar, det er upaatvileligt Afsløsningscommissionernes Indretning, og i disse er det igjen af højeste Vigtighed, hvorledes Formandsposten bliver besat. Saaledes som Sagen stillet sig for mig, saa er det ikke Hovedsagen af den Forretning, som er overdraget eller overdrages Afsløsningscommissionen, at paakjende de mulige Retstrætter, som kunne opstaa mellem Parterne; men det bliver absolut det Vigtigste at afgjøre, paa hvilken Maade rimeligst og rigtigst Hovetiet kan blive afløst, saaledes at begge Parter, som deri ere interesserede, kunne staa Fyldest. Under Forudsætning af, at dette er rigtigst, som jeg naturligvis maa henstille til de ærede Medlemmer af Thinget at have enhver for sig sin Dom om, saa foreskommer det mig, at de Egenskaber, som Formanden maa være i Besiddelse af, de skulle fornemmelig være saadanne, at han rigtig forstaaer sig paa at vurdere Værdien af Ho-

vetiet og rigtig forstaaer sig paa at udregne, hvad Nytte den Hovetindende kunde have af det Hovet, som han ifølge nu bestaaende Contracter har Krav paa. Det forekommer mig, at til at gjøre en saadan Beregning der maa en Mand, som har praktisk Indsigt i Landvæsenet, være vel saa dygtig som den nok saa lovlærde Mand, hvis Kald det ikke har været at beskæftige sig med sige Ting. Jeg er aldeles villig til at indrømme, at naar der er Tale om, hvorlunde en Contract skal forstaaes, i hvilkensomhelst Udstrækning det deri betingede Hovet kan bringes ind under Afsløsningen i Forhold til de bestaaende Love, jeg er villig, siger jeg, til at indrømme, at da maa den lovtvendinge Mand være den, hvem jeg helst vil betro saadan Afgjorelse til; men naar det derimod gjaelder om den anden Deel af Sagen, og som jeg for lidt siden tillod mig at udhæve, at være det, der af mig ansees for at være den vigtigste, da kan jeg ikke andet end vedblivende antage, at da maa den Mand, hvis Næringsvei, hvis Forhold har ført ham til stadig at have beskæftiget sig med saadanne Ting, da maa han være den, man har at henvende sig til. Jeg tillod mig igaar at omtale, at man kunde komme til heelt mærkelige Resultater med Hensyn til Retsspørgsmaals Afgjorelse, naar man valgte den Bestemmelse for Afsløsningscommissionens Virksomhed, som nu er vedtaget. Det forekommer mig, at man ogsaa her kan komme til at faae Sagen stillet ganske særdeles. Jeg sætter nu det Tilfælde, at de valgte Afsløsningsmænd, det være nu 2 eller 4, eftersom det bliver bestemt siden efter, jeg sætter, siger jeg, at de komme til at staa ligeoverfor hinanden med lige Stemmer, saa er det jo Formanden, hvis Stemme skal gjøre Udslaget, og saa kommer det an paa, om han forstaaer at beregne, hvad der er det Rigtige og Rette i denne Sag. Med al Agtelse for de lovlærde Mænd, som findes her i Landet, saa skal jeg ikke nægte, at ligesaa gjerne jeg vil betro dem at dømme om, hvad Ret kan være, naar der ere skrevne Contracter at bedømme, ligesaa meget maa jeg holde paa, at, naar jeg skal have dem til at vurdere et Arbejde, til at vurdere Beføstningen ved en Gaards Drift eller til at vurdere Værdien af et Ho-